

CONTACT

Magazine de la Conférence Olivaint de Belgique – Tijdschrift van het Olivaint Genootschap België

Index

- Jules Ghys; *De internationale visie op de onteigening van gronden in handen van buitenlanders door Rusland op de Krim*
- Olivia de Terwangne; *L'importance des soft skills en milieu professionnel*
- Charles Groffils; *De strijd tegen femicide begint bij de wetgever*
- Leonie Baert; *Hoe sociaal is sociale media ?*
- Felix Geerebaert; *Een Kairos-moment*
- Felix Blommaert; *Cut the crap*
- Aurore Deckers; *Geweld tegen vrouwen: het belang van een strengere strafmaat*
- Maxime de Maeyer; *Mag het wat warmer ?*

De internationale visie op de onteigening van gronden in handen van buitenlanders door Rusland op de Krim

JULES GHYS

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

20 Februari 2014. Als gevolg van de Russisch-Oekraïense oorlog besluit Rusland op die dag over te gaan tot de annexatie van het Oekraïense schiereiland de Krim. Een inval met onoverkomelijke gevolgen en onvoorziene wendingen die nog jaren zal aanslepen. Sta me toe even over te gaan tot een korte didactiek. Annexatie is de incorporatie van een gebied in het territorium van een ander land of politieke entiteit, ook wel inlijving genoemd.

Het is meteen ook de meest recente annexatie die plaatsvond. Hoewel het voor onze generatie tevens ook de enige is die we kennen, is dit gegeven lang niet zo ongebruikelijk. Ook de negatieve bijklank van de term was aanvankelijk niet aanwezig. Wanneer we de geschiedenisboeken induiken gaan we reeds terug naar 1860. Toen besloot Chili het leeuwendeel van de gebieden van de Mapuche, een oorspronkelijk Amerikaans volk, te bezetten. Een ver-van-ons-bedshow? Neen hoor. Doen onze pittoreske Oostkantons dan geen belletje rinkelen? De Annexatie van Duits gebied door ons land in 1919 heeft belangrijke gevolgen gehad voor u en ik. Zo genieten we al een hele tijd een opleiding Duits in onze middelbare scholen. De annexatie zorgde ervoor dat het Duits onze derde landstaal is geworden. Deze gebeurtenis is verantwoordelijk voor het toevoegen van een extra gemeenschap aan ons land. Ik kan wel nog een aantal zaken aanhalen die rechtstreeks verband houden met de Belgische inlijving van het Duits gebied, maar mijn punt is reeds gemaakt. De eerder vermelde

voorbeelden tonen dat we de magnitude van dergelijke, al dan niet vijandelijke, overnames niet mogen onderschatten. Ook de Internationale gemeenschap moet hiervoor op zijn hoede zijn...Zeker wanneer er zich een wereldspeler in de debatten mengt.

Hoewel de gebeurtenissen tussen 2014 en heden ten dage cruciaal zijn om een correct beeld te vormen van de huidige situatie, zullen we deze laten als voor voor de geschiedenislessen. Het zijn de meest recente verschuivingen die plaatsvinden op de Krim die extra aandacht verdienen.

De Russische regering, onder leiding van president Vladimir Poetin, heeft vorig jaar een decreet uitgevaardigd dat stelt dat buitenlanders verboden worden nog land te bezitten in belangrijke gebieden van de Krim, veelal kustregio's. De getroffen buitenlanders komen vanuit alle hoeken van de wereld. Cijfers geven aan dat de grondbezitters afkomstig zijn uit maar liefst 55 landen. Een gegeven dat meteen ook de internationale zwaartekracht en de gevoeligheid van het gebied weergeeft.

Naast Oekraïners zijn het veelal Duitsers, Australiërs en Israëli met gronden in Jalta, Kertsj en Sudak.

De buitenlandse grondbezitters kregen slechts 1 jaar de tijd om hun gronden te verkopen aan Russische burgers of Russische bedrijven. Indien dit niet mogelijk bleek, konden ze ook de verkoop laten regelen door de Russische overheid. Tot vandaag. Het decreet stelt namelijk dat vanaf heden ten dage de gronden, die nog steeds in handen zijn van buitenlanders, zullen onteigend worden door de regering van Vladimir Poetin.

Dit decreet zorgt voor enorme controverse in de internationale sferen. Oekraïne kondigde reeds vorig jaar aan naar de internationale rechtbanken te gaan met als doel het decreet van de tafel te vegen. Belangrijke kanttekening hierbij is dat de internationale gemeenschap publiekelijk de kant van Oekraïne kiest. De rest van de wereld beschouwt de Krim immers nog steeds als Oekraïens grondgebied.

Wanneer bovenop dit alles nog eens de coronapandemie erbij komt, zorgt het decreet voor een praktisch onmogelijke opdracht. Exact 1 jaar geleden werd trad het decreet in voege. Exact 1 jaar brak de coronacrisis uit in Europa. Het algemeen reisverbod maakte het simpelweg onmogelijk voor buitenlanders om zich naar de Krim te begeven om er de verkoop te regelen. Een gegeven waar Rusland geen rekening mee houdt. Een rechtstreeks gevolg hiervan is dat veel eigenaren hun grond zullen verliezen tegen een lagere waarde dan dat ze zelf de verkoop zouden kunnen geregeld hebben. Heeft Poetin dezelfde redenering gemaakt en bijgevolg de coronapandemie als troef gebruikt? Mogelijks.

Poetin heeft als het ware vrij spel in de Krim. Zijn wil is wet. Voorlopig lijkt dit effectief zo te zijn. Al mogen we niet vergeten dat er op internationaal niveau ook grote verschuivingen aan de gang zijn om hier streng op te treden tegen de gebeurtenissen op het schiereiland. Grote handelsrestricties en barrières werden opgetrokken ten aanzien van Rusland.

Op 3 maart van het jaar 2014 vond een buitengewone zitting van de Raad van Buitenlandse Zaken plaats over de Oekraïense kwestie. De EU en de lidstaten die deelnemen aan de G8 besloten de voorbereiding van de G8-

top in Sotsji in juni van dat jaar op te schorten en over te gaan tot de bespreking van de mogelijke gevolgen voor de bilaterale betrekkingen tussen de Europese Unie en Rusland. Vanaf dat ogenblik werden de opgelegde restricties hetzij verlengd, hetzij verstrengd op regelmatige basis. Zo besliste de Europese top dat er enkele dagen later een invoerverbod kwam voor goederen afkomstig uit de Krim. Deze zijn tot op heden nog steeds van kracht. Zolang Rusland voet bij stuk houdt, zal ook Europa dat doen.

Het is van groot belang adequaat en correct op te treden tegen deze controversiële inlijving. Dit zomaar laten gebeuren zonder gevolgen kan als een boemerang terug keren in de toekomst. Beeld je eens in dat andere prominenten beslissen hieraan deel te nemen in de wetenschap dat hier toch geen sancties met gepaard gaan. Onze voorouders hebben te hard en te lang gestreden om dit zomaar te laten passeren.

Het decreet is een zoveelste poging van Rusland om de Krim volledig over te nemen van Oekraïne. Wat vaststaat is dat het zeker niet het laatste wapenfeit zal zijn. Nog vele georganiseerde debatten in de hogere sferen zullen gevoerd worden rond de inlijving van het gebied. Toegevingen zullen moeten gedaan worden om bij te dragen tot een structurele oplossing van het probleem. Poetin en de zijnen houden al jaren de lippen stijf over eventuele gesprekken met Europa. Toch merk ik aan alles dat dit een vereiste zal blijken in de zoektocht naar een duurzame oplossing.

L'importance des soft skills en milieu professionnel

OLIVIA DE TERWANGNE
MEMBRE DE LA COB S'EXPRIMANT À TITRE PERSONNEL

Les soft skills éveillent de plus en plus l'intérêt des entreprises. Aujourd'hui, pour pouvoir se démarquer des autres candidats et être recruté, les compétences techniques ne suffisent plus à elles seules. En effet, pour booster leurs performances, les sociétés recherchent des employés qui développent également des qualités non-professionnelles que l'on appelle les « soft skills ».

QU'EST-CE QUE LES SOFT SKILLS ?

Le terme « soft skills », littéralement traduit par « compétences douces », désigne des compétences comportementales, aussi appelées compétences relationnelles. Ces compétences sont directement liées à l'être humain et correspondent à la façon dont on interagit avec nos collègues, la façon dont on résout des problèmes ou la façon dont on gère notre travail.

Ces compétences ne s'apprennent pas forcément dans la sphère scolaire ou universitaire comme on apprendrait à lire ou à calculer. Les soft skills s'opposent donc aux hard skills qui sont des compétences techniques faisant l'objet d'un apprentissage ou d'une formation bien précise.

POURQUOI DÉVELOPPER DES SOFT SKILLS ?

L'ère du numérique a provoqué des bouleversements dans notre société. De nos jours, nous vivons dans un monde très connecté où les nombreuses avancées technologiques sont en perpétuel changement et de nombreuses innovations ont fait leur apparition.

Les entreprises ont également dû s'adapter à ces changements. Certains métiers ont disparu, d'autres se sont fondamentalement transformés, de nouveaux sont apparus, et cela en grande partie à cause de la digitalisation. Cela a également impacté les habitudes des entreprises en termes de recrutement de nouveaux employés et en termes de compétences requises pour un poste.

Les soft skills peuvent réellement faire la différence entre deux candidats qui ont un parcours scolaire ou professionnel identique. En effet, les soft skills sont des qualités personnelles qui transforment un salarié lambda en un collaborateur efficace, agréable et entraînant pour le reste d'une équipe. Elles déterminent la capacité à assumer ses responsabilités actuelles et à saisir des nouvelles et potentielles opportunités futures de carrière. Elles permettent également de s'adapter plus facilement aux changements. Ces compétences sont à l'heure actuelle très demandées en milieu professionnel et peuvent parfois être plus difficiles à développer.

COMMENT DÉVELOPPER DES SOFT SKILLS ?

À la différence des compétences techniques, les soft skills sont beaucoup plus compliquées à acquérir, du moins dans une salle de classe traditionnelle. Elles sont également beaucoup plus complexes à mesurer et à évaluer car elles sont intangibles. Cela dit, certains programmes de recrutements et d'évaluation des compétences professionnelles couvrent aussi les compétences non techniques.

Si vous possédez de l'expérience professionnelle, il y a de fortes chances que vous ayez déjà acquis des compétences comportementales. Par exemple, si vous avez travaillé sur un projet stratégique, vous avez travaillé dans un environnement d'équipe avec des résistances au changement, des échéances serrées, ... Vous avez certainement développé vos capacités de négociation et de collaboration. Si vous avez trouvé une solution suite à une réclamation d'un client sur un service ou un produit, vous avez dû faire appel à vos compétences en matière d'intelligence émotionnelle et de résolution de conflits.

Cependant, si vous êtes nouveau sur le marché du travail, pensez aux autres activités que vous avez faites pendant vos temps libres où vous auriez pu développer certaines soft skills. Par exemple, si vous avez fait du bénévolat dans une organisation ou si vous avez fait partie des mouvements de jeunesse, il y a de fortes chances que vous ayez appris à communiquer, à vous adapter aux changements, à gérer un groupe ou encore à résoudre des problèmes inattendus.

En outre, il existe une grande offre de formations permettant de développer ces compétences comportementales, notamment via des mises en situation ou des ateliers.

QUELLES SONT LES SOFT SKILLS LES PLUS DEMANDÉES EN MILIEU PROFESSIONNEL ?

Grâce aux données recueillies sur sa plateforme, le réseau social professionnel LinkedIn a mené une enquête en vue de spécifier quelles étaient les soft skills les plus demandées en 2020 par les recruteurs et les entreprises.

Les cinq soft skills qui se sont démarquées lors de cette enquête sont les suivantes : la créativité, la force de persuasion, la collaboration,

l'adaptabilité et l'intelligence émotionnelle.

1. La créativité

La créativité est essentielle aujourd'hui en termes d'innovation de l'entreprise et surtout pour se différencier face à la concurrence qu'elle soit directe ou indirecte. Pour cela, il faut parfois oser sortir des sentiers battus et faire preuve d'imagination.

2. La force de persuasion

Savoir communiquer ses idées de manière claire et précise semble aller de soi. Pourtant, ce n'est pas spécialement facile de défendre son avis ou une idée devant un collègue ou un supérieur, surtout si ce dernier y est indifférent et a fortiori s'il y est hostile.

3. La collaboration/l'esprit d'équipe

Quelle que soit votre fonction dans l'entreprise, il est nécessaire de savoir travailler avec vos collègues ou en groupe. Collaborer et avoir un esprit d'équipe a une place centrale en entreprise. Une bonne collaboration peut aider à être plus productif et atteindre de meilleurs résultats.

4. L'adaptabilité

Il est important de savoir s'adapter à toute situation sur son lieu de travail. L'adaptabilité désigne la capacité à s'adapter facilement face à des problèmes parfois soudains ou face à de nouvelles situations, de nouveaux environnements pour la réussite de l'entreprise. En cas de circonstances inhabituelles, un manager doit savoir gérer son stress et prendre des décisions qui ne s'avèrent pas toujours évidentes à prendre.

5. L'intelligence émotionnelle

L'intelligence émotionnelle regroupe différentes aptitudes émotionnelles tel que la maîtrise de soi et de ses émotions ou encore la motivation. L'intelligence émotionnelle est aussi une compétence comportementale importante en milieu professionnel car elle peut avoir un impact sur les performances au travail.

QUE PEUT-ON EN RETENIR ?

Pour conclure cet article, l'intérêt autour des soft skills en milieu professionnel n'est pas prêt de s'arrêter. Ces compétences dites comportementales sont devenues indispensables pour les recruteurs à la recherche de nouveaux talents car elles sont nécessaires pour certaines tâches ou projets et ne peuvent pas être déléguées à des robots digitalisés. Dans certains secteurs ou pour certaines fonctions, il y a une véritable pénurie et donc une guerre des talents. Les entreprises doivent déployer de

plus en plus d'efforts pour attirer de nouveaux talents et les fidéliser. Elles vont donc porter une attention particulière aux soft skills afin que les employés soient des personnes disposant non seulement du savoir-faire mais également du savoir-être nécessaires pour relever défis de l'entreprise et faire face aux changements sur le long terme.

Pour les personnes en recherche d'emploi ou de changement professionnel, il pourrait donc être intéressant de mettre ses soft skills en évidence sur son CV ou lors d'un entretien d'embauche pour se démarquer des autres candidats.

Bibliographie

Atlan, J. (2020, 23 juin). Quelles sont les soft skills les plus recherchées en 2020? EASYRECRUE.

<https://www.easyrecrue.com/fr/blog/softskills-recherchees>

Chrétien, F. (2019, 16 mai). Soft skills : quelles sont celles que les entreprises s'arrachent? Cadremploi.

[https://www.cadremploi.fr/editorial/conseils/conseils-](https://www.cadremploi.fr/editorial/conseils/conseils-candidature/entretien-embauche/detail/article/soft-skills-queles-sont-celles-que-les-entreprises-s-arrachent.html)

[candidature/entretien-embauche/detail/article/soft-skills-queles-sont-celles-que-les-entreprises-s-arrachent.html](https://www.cadremploi.fr/editorial/conseils/conseils-candidature/entretien-embauche/detail/article/soft-skills-queles-sont-celles-que-les-entreprises-s-arrachent.html)

Delcourt, J. (2020, 4 septembre). Les 5 soft skills les plus recherchées. www.references.be.

<https://references.lesoir.be/article/les-5-softs-skills-les-plus-recherchees/>

Learnlight Insights. (2019, 23 avril). Pourquoi les soft skills sont-ils incontournables en entreprise ?

<https://insights.learnlight.com/fr/articles/pourquoi-soft-skills-sont-ils-incontournables/>

Lamry, J. (2019, 22 mars). Comment repérer et développer les soft skills ? MAGRH.

<http://www.magrh.reconquete-rh.org/index.php/articles/carrieres/85-comment-reperer-et-developper-les-soft-skills>

M. (2020, 13 juillet). Les compétences professionnelles incontournables après la crise. Blog VISIPLUS academy.

<https://academy.visiplus.com/blog/efficacite-professionnelle-2/les-competences-incontournables-crise-covid-2020-07-13>

Pasquale, S. (2019, 16 mai). Les soft skills se travaillent, pas la personnalité. Cadremploi.

<https://www.cadremploi.fr/editorial/actualites/actualites-emploi/detail/article/etes-vous-prets-pour-la-revolution-soft-skills.html>

Pavlou, C. (2019, 6 décembre). What are soft skills? Recruiting Resources : How to Recruit and Hire Better.

<https://resources.workable.com/hr-terms/what-are-soft-skills>
Raphaële Granger. (2020, 18 décembre). Les soft skills : comment les développer et les utiliser ? Manager GO! <https://www.manager-go.com/efficacite-professionnelle/competences-personnelles.htm>

4 conseils pour développer vos soft skills | Objectif Emploi Orientation. (2019, 11 février). Crédit Mutuel - Objectif Emploi Orientation. <https://www.objectif-emploi-orientation.fr/softskills/>

Guinot, C. (2020, June 22). L'intelligence émotionnelle au travail : un atout pour l'entreprise ? Hub-Grade, Le Blog. <https://blog.hub-grade.com/lintelligence-emotionnelle-au-travail-atout-pour-lentreprise/>

De strijd tegen femicide begint bij de wetgever

CHARLES GROFFILS

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

Vrouwenmoord of femicide is de meest extreme vorm van geweld mogelijk tegen vrouwen. Vrouwenmoord is het vermoorden van een vrouw, louter omwille van haar geslacht. Deze definitie volgt uit een rapport gepubliceerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Voorts kan de term femicide ook slaan op fysieke of seksuele mishandeling van vrouwen, zonder dat deze de dood tot gevolg heeft.

Vrouwenmoord heeft altijd al bestaan en is niet geografisch gebonden. Latijns-Amerika kent een trieste traditie van vele vrouwenmoorden, zo zijn er de bekende vrouwenmoorden van Ciudad Juárez (Mexico) en is Honduras het land waar jaarlijks de meeste vrouwenmoorden plaats vinden. Ook Europa blijft helaas niet gespaard, hier is het echter moeilijker om een goed beeld van te krijgen aangezien vrouwenmoord nog steeds niet specifiek in het Strafwetboek van vele Europese landen (inclusief België) staat. Volgens cijfers van het European Centre for Gender Equality (EIGE) zouden in absolute aantallen het meeste vrouwenmoorden plaatsvinden in Duitsland, maar als men kijkt naar het aantal gevallen van

femicide in het licht van het bevolkingsaantal zou Malta het gevaarlijkst zijn voor vrouwen.

“FEMICIDE MAAKT MEER SLACHTOFFERS DAN TERRORISME”

“Femicide maakt meer slachtoffers dan terrorisme”. Een harde maar helaas correcte titel uit De Morgen van 17/02/2020. De afgelopen 3 jaar stierven in België zeker 102 vrouwen ten gevolge van femicide. Enkele zaken hiervan kwam uitgebreid in de media, denk maar aan de zaken Sofie Muylle, Julie Van Espen, etc. Anderen kwamen niet of veel minder in de media. Het feit dat men niet over officiële cijfers beschikt maakt dit fenomeen alleen maar moeilijker en moeilijker. Vele (vrouwen)organisaties proberen dit probleem al sinds jaar en dag aan de kaak te stellen. Deze organisaties brengen regelmatig zelf cijfers naar buiten die ze vergaren via verschillende mediakanalen. Dit geeft op zijn minst toch al een idee van hoe het gesteld is in België, maar toch zouden deze cijfers nog veel accurater kunnen, mochten zij bijgehouden, gemonitord en geanalyseerd worden door overheidsinstanties. Het gebrek aan wetenschappelijk onderzoek omtrent deze problematiek vormt een eerste heikel punt voor wie hieraan iets wilt veranderen.

België ratificeerde nochtans op 14 maart 2016 het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (ook “Verdrag van Istanbul” genaamd). Dit verdrag is het eerste rechtens bindende instrument dat een wettelijk kader creëert om geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te voorkomen, de slachtoffers ervan te beschermen en de daders te bestraffen. Het verdrag dient dan ook voornamelijk als instrument voor de verdragspartijen om hen op 4 verschillende domeinen maatregelen te doen nemen: de preventie van geweld, de bescherming van slachtoffers, de vervolging van daders en de ontwikkeling van geïntegreerde, globale en gecoördineerde beleidsmaatregelen. Dit klinkt allemaal zeer vaag maar een concrete toepassing van het Verdrag van Istanbul bestaat er bv. in dat alle geratificeerde landen verplicht zijn om hun officiële gegevens aangaande vrouwenmoorden bij te houden en te verspreiden. Samen met vijf andere Europese landen komt België deze verplichting helaas nog steeds niet na.

VOLSTAAT VERZWARENDE OMSTANDIGHEID?

Momenteel voorziet de Belgische strafwet reeds dat misdrijven als doodslag, slagen, verkrachting, aanranding en stalking zwaarder worden bestraft wanneer deze voortvloeien uit haat tegenover iemand omwille van zijn of haar geslacht. Artikel 405quater van het Strafwetboek voorziet in deze verzwarende straf en bepaalt voor elke misdaad afzonderlijk wat de verhoogde minima en maxima zijn. Zo staat er op bv. doodslag normaal een straf van een opsluiting van twintig tot dertig jaar. Wanneer deze doodslag echter gepleegd wordt met als drijfveer de haat tegen het geslacht van zijn of haar slachtoffer, wordt de straf verhoogd tot levenslange opsluiting. Vrouwenmoord is dus geen specifiek misdrijf binnen de Belgische strafwet, wel een verzwarende omstandigheid.

Het is dus absoluut incorrect om te stellen dat het fenomeen van vrouwenmoord genegeerd wordt door de wetgever of dat rechters niet in staat zouden zijn om een gepaste straf uit te spreken tegenover deze fouten. Wat wél een zinnige discussie is, is diegene waarin men gaat kijken of het niet verantwoord is om van dergelijke zware feiten een autonoom strafrechtelijk misdrijf te gaan maken. Wanneer men de vergelijking gaat maken met zaken als oudermoord en kindermoord ziet men dat de ratio legis achter de bestraffing van deze misdrijven nauw aanleunt tegen de maatschappelijke visie tegenover femicide. Toch koos de wetgever ervoor om ouder- en kindermoord afzonderlijk te gaan opnemen in het Strafwetboek. Een verschil in onderscheid die mijns inziens niet te verantwoorden valt.

GERECHTVAARDIGDE VORM VAN DISCRIMINATIE?

Wanneer men vrouwenmoord als autonoom misdrijf zou opnemen in het Strafwetboek zou dit de indruk kunnen wekken dat er een verschil in behandeling ontstaat tussen mannen en vrouwen aangezien de moord op mannen, louter omwille van het feit dat ze man zijn, niet in het Strafwetboek staat. In zijn vaste rechtspraak oordeelt het Grondwettelijke Hof weliswaar dat een verschil in behandeling is toegestaan mits aan de volgende voorwaarden voldaan is: Het verschil in behandeling moet voorzien zijn in de wet, er moet

een gewettigd doel zijn en het verschil in behandeling is noodzakelijk in een democratisch bestel.

Wanneer femicide als autonoom strafrechtelijk misdrijf zou worden opgenomen in de wet is uiteraard reeds aan de eerste voorwaarde voldaan. Voorts lijken mij het gewettigd doel en de noodzakelijkheid in een democratisch bestel eenvoudig aan te duiden. Vrouwenmoord is een wereldwijd probleem die een strenge aanpak vergt, naar schatting worden in België elk jaar 30 tot 40 vrouwen slachtoffer van vrouwenmoord. De realiteit is nu eenmaal dat dergelijk misdrijf bij mannen veel minder voorvalt. Cijfers van de Wereldgezondheidsorganisatie stellen dat slechts 5% van de moorden op mannen zou plaatsvinden, louter omdat deze man zijn. Het zou dan ook absoluut geen discriminatie zijn wanneer men besluit om vrouwenmoord op te nemen in het Strafwetboek maar dit niet zou doen voor de moord op een man. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de specificiteit van vrouwenmoord een gegeven is dat niet te ontkennen valt en dit verdient dan ook verduidelijkt te worden door middel van een apart artikel in het Strafwetboek.

MAATSCHAPPELIJK SIGNAAL

Voorts zijn er ook op maatschappelijk vlak redenen te vinden waarom het opnemen van vrouwenmoord in het Strafwetboek een positieve zaak zou zijn. Deze redenen zijn tweevoudig: ten eerste geeft dit een sterk symbolisch signaal. Hiermee geeft men duidelijk weer dat femicide een groot probleem en een verschrikkelijk misdrijf is. Naar de slachtoffers van dergelijke misdrijven toe kan dit zorgen voor een zekere opluchting gezien het misdrijf waarvan zij slachtoffer werden nu een autonoom misdrijf is en niet langer een louter verzwarende omstandigheid. Ten tweede opent de opname van vrouwenmoord als autonoom misdrijf in het Strafwetboek de deur naar meer preventie en een gerichtere aanpak voor de vervolging van daders. Het lijkt mij immers logisch dat er op maatschappelijk vlak meer aandacht zal komen voor deze problematiek wanneer deze als een autonoom misdrijf behandeld wordt.

Helaas heeft de wetgever hier nog geen werk van gemaakt en zijn we momenteel als maatschappij op onszelf aangewezen om een krachtig

signaal te geven en femicide een halt toe te roepen. Respect tegenover vrouwen begint vanaf dag één waarop een individu geboren wordt. Opvoeding, scholing en preventie zijn en zullen altijd de meest krachtige maatregelen blijven in de strijd tegen onrecht binnen onze samenleving. Wees aandachtig in uw omgeving want vergeet nooit dat, hoe onwaarschijnlijk het ook soms lijkt, U en ik te allen tijde het verschil kunnen maken.

Hoe sociaal is sociale media?

LEONIE BAERT

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

Mensen zijn meer dan ooit met elkaar "verbonden" via smartphones, het internet en sociale media. Tegelijkertijd is eenzaamheid een groot en groeiend sociaal probleem. Vooral tieners worstelen met eenzaamheid door het gebruik van sociale media. Hoe verklaren we de paradox dat de meest geconnecteerde generatie van onze geschiedenis kampt met zo'n groot gevoel van eenzaamheid?

Uit een studie van de universiteit van Pitzburg van 2017 bleek dat jongvolwassenen die minstens twee uur per dag sociale media gebruiken, dubbel zoveel kans hebben om zich sociaal geïsoleerd te voelen dan deelnemers die niet meer dan een halfuur per dag op de apps doorbrachten. Recente cijfers tonen aan dat jongeren tussen 15 en 19 jaar per dag gemiddeld 2.5 uur doorbrengen op sociale media en deze cijfers zijn sinds de corona pandemie ongetwijfeld nog gestegen. De bevindingen waren voor hoofdauteur Brian A. Primack, directeur van Pitt's Center for Research on Media, aanleiding om alarm te slaan over het effect van overmatig gebruik van sociale media bij jonge mensen. Volgens hem moeten de effecten van sociale media op de geestelijke gezondheid van jongeren intensiever onderzocht worden omdat geestelijke gezondheidsproblemen en sociaal isolement epidemische vormen aannemen bij jongvolwassenen.

Depressie kan immers voortkomen uit deze gevoelens van eenzaamheid. Door de sociale media is het aantal

depressieve tieners tot ongekende hoogten gestegen. Tussen 2014 en 2018 zijn de depressiecijfers bij jongeren verdubbeld (Nji, 2019). Dit houdt direct verband met de opkomst van sociale media. Met deze stijging in depressie komt een stijging in zelfmoord. Vlaanderen heeft één van de hoogste zelfmoordcijfers van Europa en zelfmoord is wereldwijd de tweede doodsoorzaak in de leeftijdsgroep van 10 tot 24 jaar, vlak na verkeersongevallen.

Hoe komt het toch dat sociale media bij onze jongeren net een groter gevoel van eenzaamheid opwekt? Een van de redenen is dat sociale media valse gevoelens van verbondenheid met anderen creëert. Onderzoek toont aan dat sociale media het meest effectief zijn in het bestrijden van eenzaamheid wanneer ze gebruikt worden om bestaande relaties te versterken of nieuwe betekenisvolle connecties te smeden. Aan de andere kant werkt het averechts als het wordt gebruikt als vervanging voor sociale interactie in de reële wereld. Het is dus niet de sociale media zelf, maar de manier waarop we ze in ons leven integreren die van invloed is op eenzaamheid. De literatuur toont aan dat de eenzaamheid die voortkomt uit het intensief gebruik van sociale media veroorzaakt wordt doordat de inhoud van de posts vaak gericht zijn op prestaties, status, het overdrijven van gunstige eigenschappen, zoals slechts enkel "blij" content en het afkeuren of negeren van uitingen van eenzaamheid en mislukking.

Verder gebruiken jongeren sociale media als een manier om zichzelf te meten. Jongeren zijn een kwetsbare groep, volop bezig met de vorming van een identiteit en het ontwikkelen van een authentiek zelfgevoel kan worden belemmerd wanneer ze slechts gedreven worden door "likes" en hun zelfwaarde afmeten aan het aantal vrienden, volgers en reacties dat ze kunnen vergaren op sociale media. Terwijl ze urenlang scrollen, vergelijken ze zichzelf met anderen, wat kan leiden tot gevoelens van afwijzing, afgunst en kan bijdragen aan een angst om niet te behoren tot die groep die schijnbaar constant een geweldige tijd heeft.

Er heerst dus een misvatting dat sociale media een alternatief kan zijn voor face-to-face interactie. Jongeren leren door deze constante online interactie te weinig hoe echte interacties eraan toegaan. Bij deze

misvatting heerst het zogenaamde ‘online disinhibition effect’. Daarmee wordt bedoeld het gebrek aan terughoudendheid dat men voelt wanneer men online communiceert in vergelijking met communicatie in levende lijve. De sociale vaardigheden en interacties die jongeren online ervaren zijn van een totaal andere aard dan degenen die nodig zijn bij sociale situaties in de echte wereld.

WAT KUNNEN WE ERAAN VERHELPEM?

Social media ‘is here to stay’ en zoals met zoveel zaken brengt het ook vele voordelen met zich mee. De vraag rijst of het gebruik van sociale mediaplatforms gereguleerd moet worden door de overheid, of zijn we daarentegen zelf genoeg verantwoordelijk en gewapend voor de manier waarop we omgaan met sociale media en de mentale impact deze heeft op de samenleving? Wat kan de rol zijn van ouders en opvoedkundigen bij deze problematiek?

Onderzoekers en psychologen zijn van oordeel dat het eenvoudigweg beperken van de tijd die je op deze applicaties doorbrengt de beste manier is om de mentale weerslag van sociale media te beheersen. Het is een moeilijke opdracht om onze gewoontes inzake de sociale media te doorbreken gezien het in vele opzichten een verslaving geworden is. Een onthoudingsaanpak is voor jongeren, gezien de cultuur van ‘verbondenheid’ waarin we leven, een onhaalbare doelstelling. Men hoeft de sociale media apps niet te verwijderen om de negatieve effecten uit te sluiten. Wel valt het te overwegen om grenzen te stellen om te vermijden dat onze sociale media-ervaring leidt tot meer gevoelens van depressie en eenzaamheid. Studies tonen aan dat mensen zich vooral meer bewust moeten worden van hun gebruikspatronen en dat deze inzichten op zich er al kunnen toe leiden dat we ons gebruik matigen.

Naast het streven om onze tijd op deze apps te beperken moeten we ook aandacht besteden aan de inhoud van de berichten. Het vermijden van het delen van boodschappen van een ‘uitsluitende’ aard (tegenover boodschappen van een ‘inclusieve’ aard) zou al een grote verandering kunnen teweegbrengen. Bij wijze van voorbeeld, foto’s van gelegenheden waar maar een selecte groep mensen voor is uitgenodigd zouden enkel

bestemd moeten zijn voor degenen die daadwerkelijk op het evenement aanwezig waren. Zo ook zouden de foto’s op sociale media meer moeten bestaan uit inspirerende publieke evenementen, zoals een concert, een sport of cultureel evenement of een lezing die mensen inspireerde. We kunnen er ook naar streven om originele ideeën te posten die de connectiviteit bevorderen op basis van gedeelde interesses in plaats van het delen van exclusieve zelf verheerlijkende posts. We kunnen positiviteit uitstralen door positieve en constructieve zaken te posten, zoals toekomstplannen, behaalde doelen, behoud van landschappen, inspirerende voorwerpen, boeken, etc.. Gebruikers van sociale media moeten mensen inspireren in plaats van mensen een gevoel van uitsluiting te geven. We zouden allemaal even stil moeten staan voordat we iets posten.

Tot slot ben ik ervan overtuigd dat er meer dialoog en educatie over het correcte gebruik van sociale media aan bod zou moeten komen zowel op school als thuis rond de keukentafel. Ouders en leerkrachten zouden het gesprek rond sociale media al vroeg aan bod moeten laten komen. Veel kinderen zijn reeds al op jonge leeftijd online actief. Het is belangrijk dat ouders een actieve rol spelen in het aanmoedigen van gesprekken rond privacy op het internet en online tot stand gekomen vriendschappen. Het ontvangen van gemene opmerkingen op sociale media kan het zelfvertrouwen van een kind schaden en het gebruik van ongepaste opmerkingen kan hen in de problemen brengen. Educatie over sociale media-etiquette en hoe om te gaan met online interacties is een collectieve verantwoordelijkheid van ons allen.

Reflect before you post

Bibliografie

[https://www.ajpmonline.org/article/S0749-3797\(17\)30016-8/fulltext](https://www.ajpmonline.org/article/S0749-3797(17)30016-8/fulltext)
<https://www.zorg-en-gezondheid.be/zelfdoding-per-leeftijdsgroep-2017>
<https://www.nji.nl/nl/Depressie-Probleemschets-Cijfers/Depressie-Probleemschets-Cijfers-Cijfers-over-depressie#:~:text=In%202018%20zegt%20ruim%205,12%2D%20tot%2018%2Djarigen>
<https://www.zorg-en-gezondheid.be/home>
<https://cyberpsychology.eu/article/view/4335/3402>

Bump, Pamela. 52 Gen Z Stats Marketers Need to Know in 2020. HubSpot, 03 February 2020, <https://blog.hubspot.com/marketing/gen-z-stats> Accessed 20 June 2020.
<https://www.psychologytoday.com/us/blog/girls-women-and-wellness/201811/social-media-why-does-it-make-us-feel-more-lonely>
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83005ned/table?fromstatweb>

Een Kairos-moment

FELIX GEEREBAERT

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

08.48 Uur, 20 maart 2021. Ik zit in mijn auto te wachten aan het station van Zaventem. Ik ben te vroeg. Zo meteen pik ik twee Franstalige vrienden op om door te rijden naar Waver. Wanneer ze uiteindelijk, vijf minuten te laat, de auto instappen krijg ik het volgende te horen: “Un Flamand qui arrive en retard, c'est inexistant”. Los van het feit dat ik niet graag gestereotypeerd word, kan ik er om lachen. Gedurende enkele seconden droom ik weg.

Het gesprekje over het al dan niet ‘op tijd’ komen bracht mij bij de Griekse mythologie. Ik moest namelijk denken aan de goden Kairos en Chronos, en aan de spanning die tussen hen twee bestaat. Beiden zijn namelijk goden van de tijd. De laatstgenoemde is uiteraard de bekendste, maar toch is het Kairos die mij het meest intrigeert.

Kairos is de jongste zoon van Zeus, en zoals wel vaker het geval is bij benjamins was hij dé rebel van de familie. Hij is een gespierde jongeman, wordt steeds afgebeeld met een weegschaal in de hand en heeft, net als Hermes, vleugeltjes aan zijn voeten. Daarnaast wordt zijn kalende hoofd aangevuld met een prachtig wapperend nektapijt. Niet omdat dit in de mode was in die tijd of omdat er een coronacrisis woedde waardoor de kappers gesloten waren, maar omdat “diegene die hem in een oogwenk ziet verschijnen, in staat moet zijn om hem bij zijn haren vast te grijpen voordat het momentum vervlogen is”. Kairos is de god van de bevoegenheid in tijd en ik heb hem vast bij zijn haren.

Want waar Chronos de objectiviteit van de tijd als meetinstrument weergeeft, staat Kairos symbool voor de relativiteit en subjectiviteit van de

tijd. Tijd wordt namelijk niet steeds door iedereen op dezelfde wijze waargenomen. Een moment kan voor de ene soms zeer snel voorbijgaan, maar kan voor de ander dan weer een eeuwigheid duren. En dit terwijl volgens Chronos exact dezelfde tijdseenheden zijn verstreken. Een uur is een uur, een minuut is een minuut, een seconde is een seconde... Tot wanneer Kairos plots tevoorschijn komt!

Maar, hoor ik u denken, wat hebben we aan een tijd die relatief is? Is dit niet gewoon filosofische hoogdravendheid? En wat gebeurt er dan precies als Kairos opduikt?

Vandaag de dag kent de mens amper nog verveling. Het leven is drukker geworden, en de reden daarvoor is niet per se dat we meer werken of meer ondernemen. Het leven is drukker geworden omdat we alle momenten weten op te vullen. Wanneer u bijvoorbeeld een uur tijd heeft tussen het einde van uw les en uw afspraak bij de dokter legt u in die tijd een interessante podcast op, scrollt u door uw favoriete social media of leest u nog snel online de titels van uw krant. Geen mens die denkt om gewoon een uur voor zich uit te staren of rond te wandelen, en al zeker niet zonder dat u uw smartphone op zak heeft. We hebben een degout aan verveling en proberen die dan ook op alle mogelijke manieren te vermijden. Chronos legt ons een enorme tijdsdruk op, want hij verwacht dat we constant bezig zijn. Geen moment mag onbenut gelaten worden. Durft u nog naar de statistieken van uw wekelijkse schermtijd kijken?

Het is evenwel exact in tijden van verveling dat Kairos tevoorschijn komt. Op de momenten dat uw hoofd de rust en leegte omarmt, opent de poort van de creativiteit zich. Het zijn gelegenheden om een origineel idee te ontwikkelen, maar ook om even stil te staan bij het leven. In zo'n moment neemt de mens afstand van de dagelijkse drukte en denkt hij na over wat hij/zij belangrijk vindt in het leven. En het belang daarvan mag niet onderschat worden. Zo stelde de Franse filosoof Henri-Louis Bergson dat "wanneer de mens zich laat terugbrengen tot een wezen dat zich enkel tot de kloktijd verhoudt, hij de banden met zijn innerlijke tijd en alles wat daarmee samenhangt verliest". Hij waarschuwde ons hiervoor in het begin van de 20ste eeuw, lang voor de technologische revolutie de tijdsdruk

nog verhoogde.

Het mag dan misschien wel lijken alsof Kairos en Chronos niets met mekaar te maken hebben en elkaars tegengestelden zijn, maar niets is minder waar. Met Chronos kunnen we de wereld praktisch organiseren, Kairos hebben we nodig voor verandering, inzicht en ommekeer. Hij zorgt voor een onderbreking van de continuïteit des tijds. We hebben ze allebei nodig, maar deze laatste jonge god moeten we nog beter leren kennen.

Na die 2 à 3 seconden dat ik aan het dagdromen was, antwoordde ik glimlachend dat het wel daarom moet zijn dat wij, Vlamingen en Walen in één land wonen. Op die manier houden we elkaar in balans en creëren we een gezond evenwicht tussen te vroeg zijn en te laat komen. Wie weet komen we Kairos onderweg nog tegen. We kwamen precies op tijd aan op onze bestemming.

Cut the crap

FELIX BLOMMAERT

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

ISSUE

Op 21 november 2022 staat de openingswedstrijd voor het Wereldkampioenschap voetbal gepland. In het Al Bayt Stadium zal de thuisploeg, Qatar, zich moeten bewijzen tegen een ferm uit de kluiten gewassen, zich nog te kwalificeren, tegenpartij. De hele wereld heeft hier op gewacht; [erupties en aardbevingen bij de beslissende doelpunten](#), [helderziende octopussen](#) of de meest [wakke Shakira-liedjes](#): the World Cup got it all. Zelfs de bescheiden Belgen durven na het exploit van 2018 al wat sneller positieve pronostieken te maken; hoe kan het ook anders met onze jongens? Als meesters van de (fiscale) Tiki-taka zetten ze hun tegenstrevers én de Belgische [belastingbijdrageplicht](#) dan ook keurig buitenspel. Ik dwaal af. Ondanks de hype weten de meeste voetbalfanaten ondertussen dat we net iets minder optimistisch mogen zijn over dit WK. Fraude, corruptie en vooral de dood van meer dan 6.500 slaven/arbeiders die meehielpen bij de opbouw van de prachtige stadia werpen een donkere schaduw op het WK.

KAFALA-WATTE?

Het kleine schiereiland Qatar telt ongeveer 2,6 miljoen inwoners. 2,3 miljoen daarvan zijn van buitenlandse origine. Deze buitenproportionele verhouding tussen Qatarezen en immigranten weerspiegelt zich voornamelijk in de arbeidsmarkt: 94% van de workforce zou van buitenlandse origine zijn, de meesten van hen afkomstig van India, Pakistan, Bangladesh, Nepal, en de Filipijnen. Ondanks hun grote getalen, werden en worden deze buitenlandse werkkrachten sterk benadeeld door het Kafala-systeem. Reeds in 2010 rapporteerde Human Rights Watch over de erbarmelijke werkomstandigheden in Qatar. Onder het Kafala-systeem zijn buitenlandse arbeiders verbonden aan, en in weze eigendom van, hun *sponsor* (vaak de werkgever). De sponsor komt in het bezit van het paspoort van de arbeider, de arbeider heeft namelijk diens toestemming nodig voor een exit-visa. De verplichtingen van de arbeider en de sponsor veruitwendigen zich ook in dat de arbeider toestemming moet vragen om van job te wisselen, huur aan te gaan of om een bank-account te openen. De arbeiders worden evenzeer verplicht om contracten te tekenen bedongen in hun nadeel. De relatie tussen arbeider en sponsor wordt dan ook stevast bekritiseerd als moderne slavernij. De overmacht van de sponsors is dé directe oorzaak van de erbarmelijke werkomgeving voor deze arbeiders/slaven: niet alleen hebben de actieve werknemers virtueel geen verhaal tegen hun werkgever, zelfs wanneer hun contract afloopt worden ze vaak de mogelijkheid ontnomen om elders te werken. Het feit dat Qatar in 2010 verkozen werd als organisator van het WK 2022 lijkt dan ook enorm moeilijk te rijmen met het feit dat kennis hieromtrent al bekend was voor 2010. FIFA was duidelijk op de hoogte en had in de beginnende fasen van het WK Qatar strenge eisen kunnen opleggen. Voor het WK 2014 dwong FIFA Brazilië het alcoholverbod in stadia - een wet aangenomen die effectief was tegen het stijgende aantal van dodelijk ongevallen in stadia - op te heffen opdat de hoofdsponsor Budweiser meer zou kunnen verkopen. En toch blijft het Kafala-systeem, ondanks kleine legislatieve ingrepen, vandaag van kracht. Recent wees onderzoek van *The Guardian* uit dat sinds de verkiezing van Qatar als host voor het WK er al meer dan 6.500 werknemers het leven lieten bij de opbouw. Vanwege het Kafala-systeem

is het vaak onmogelijk om te achterhalen wat de doodsoorzaken van deze arbeiders waren.

MONEY MONEY MONEY

De vraag rijst dus hoe een land met waanzinnig hoge temperaturen en erbarmelijke werkomstandigheden ooit verkozen werd als gastland voor het WK, wanneer er andere alternatieven zoals de VS, Australië en Japan voorhanden waren. Het antwoord is vrij simpel: corruptie. Sinds 2015 zijn er verschillende strafonderzoeken hangende tegen FIFA-officials. Zo werd ontdekt dat Jack Warner, de voormalige president van de CONCACAF (de regionale voetbalbond voor de Noord- en Zuid-Amerika) ongeveer 2 miljoen dollar ontving van een Qatarees bedrijf om stemmen binnen te halen voor de verkiezing. In een procedure gestart door Zwitserse officials met steun van de Amerikaanse FBI werden verschillende andere FIFA-officials gearresteerd vanwege corruptie inzake de Qatarese selectie als gastland, in dit geval ging het om bedragen ter waarde van 150 miljoen euro. Deze 150 miljoen euro kwam in de vorm van aktetassen gevuld met 40.000 dollar aan cash of dure schilderijen.

Wat belangrijk is om te begrijpen, is dat FIFA een vereniging zonder winst is. Eén met een kas van meer dan twee miljard euro, maar bon, zonder winst dus. Het verdeelt een deel van de inkomsten steeds onder de lidstaten. Problematisch is echter wel dat elk lid een even groot deel krijgt, België dus net zo veel als China. Naast de flagrante steekpenningen hebben andere, minder corrupte, FIFA Officials dus weinig incentive om verandering in het bestuur te eisen. Verschillende jaren op rij bleef Sepp Blatter dus als quasi-dictator aan de macht van de FIFA. Dit veranderde in 2015, wanneer ook hij voor fraude-aanklachten werd uitgesloten van alle activiteiten van de FIFA voor 8 jaar. Een intern onderzoek van FIFA vond geen bewijs van fraude of corruptie, maar de hoofdinspecteur Michael J. Garcia bekritiseerde dit rapport als “onvolledig en foutief”. Hoewel verschillende stemmen binnen FIFA eisten dat het WK elders zou moeten plaatsvinden bij bewijs van corruptie, blijft Qatar de host-staat. Opnieuw een droevige gemiste kans, die mogelijks heel wat mensenlevens had kunnen redden.

CONCLUSIE

Wie aandachtig luistert naar de mannen in das de komende maanden op het nieuws, schotel ik alvast een bingo voor. “De situatie is *nu* veel beter”, “Het is al te laat”, “Dit hadden wij niet kunnen voorkomen”, “Een boycot zou niet in het belang zijn van de arbeiders”, “We wisten niks van het concrete aantal slachtoffers”, “Qatar zal zich *voortaan* wel houden aan de mensenrechten”. Ze zullen er alles aan doen om het verlies van meer dan 6.500 mensenlevens af te schilderen als een voldongen feit, een gepasseerde trein. Beste lezer, de corrupte methodes gebruikt om een kwalificatie binnen te halen en vooral de erbarmelijke werkomstandigheden voor duizenden arbeiders/slaven in Qatar waren allesbehalve onvoorzien. Was het niet de Qatarese hitte, dan had het Kafala-systeem reeds in 2010 een voldoende reden geweest om Qatar het WK 2022 te ontzeggen. De individuen en organisaties verantwoordelijk voor het feit dat 1) Qatar alsnog het WK mocht organiseren en 2) het tot 2020 duurde om werkelijke veranderingen in het Kafala-systeem af te dwingen, zijn rechtstreeks verantwoordelijke voor slavernij.

Geweld tegen vrouwen: het belang van een strengere strafmaat

AURORE DECKERS

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

Wereldwijd zijn er slechts 10 landen waar vrouwen over volledige gelijke rechten beschikken, en België is één daarvan. Dit is een prestatie waar we zeker trots op mogen zijn. Dit wil echter niet zeggen dat we de feministische strijdbijl mogen begraven. Recent werd nog eens pijnlijk duidelijk dat vrouwen nog steeds helemaal worden beschermd. Voor onze Grondwet zijn mannen en vrouwen misschien gelijk, maar zolang geweld tegen vrouwen onvoldoende bestraft wordt zal deze gelijkheid nooit bestaan in de realiteit.

CIJFERS

In een dossier van Amnesty International uit 2020 omtrent seksueel geweld kan men enkele hallucinante cijfers terugvinden.

Het afgelopen decennium werden er gemiddeld 10 verkrachtingen per dag aangegeven bij de politie. Het aantal aangiften voor aanrandingen lag ongeveer even hoog. Dit vormt echter slecht het topje van de ijsberg, want ongeveer 90% van de gevallen van seksueel geweld zou niet aangegeven worden. Dit is het zogenaamde ‘dark number’.

Deze cijfers kunnen op meerdere manieren worden verklaard. Ten eerste door de taboe dat hierrond bestaat. Victim blaming is nog steeds een zeer groot probleem. Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat 19% van de ondervraagde Belgische mannen vindt dat slachtoffers van seksueel geweld mee verantwoordelijk zijn indien ze ‘sexy’ gekleed zouden zijn. 40% van deze mannen vindt zelfs dat er geen sprake zou zijn van verkrachting zolang het slachtoffer niet expliciet weigert. Bij de ondervraagde jongeren tussen 15 en 24 jaar is dit ‘slechts’ 31%. Ons Strafwetboek volgt deze redenering gelukkig niet, maar deze verontrustende cijfers hebben nog steeds een desastreuze invloed in de samenleving.

Bovendien leiden de lage vervolgingsgraad en eerder lage bestraffing ervoor dat aangifte eerder zinloos voelt. Volgens officiële statistieken werd 53% van de aangegeven verkrachtingszaken tussen 2010 en 2017 geseponneerd door het parket. 1/10e hiervan werd geseponneerd uit ‘opportunitereidenen’, denk aan: onvoldoende onderzoekscapaciteit, beperkte maatschappelijke weerslag of relationele band tussen dader en slachtoffer. De meest voorkomende reden is gebrek aan bewijs.

De kans dat een verkrachtingszaak in België voor een rechter komt, is dus klein. Indien dit toch gebeurt, is het dus van cruciaal belang dat deze de zaak correct bestraft. Dit is momenteel echter niet het geval. Hoewel de veroordelingen van deze rechtszaken correct gebeuren, is het frappant dat de strafmaat steeds eerder laag ligt.

VERKRACHTINGSZAAK IN DE MEDIA

Dit probleem heeft recent nog voor veel verontwaardiging gezorgd. Een Gentse correctionele rechter moest zich uitspreken over een verkrachtingszaak uit juni 2018 en de uitspraak is het perfecte bewijs van bovenvermelde probleem. Twee

mannen van 22 jaar werden vervolgd voor een verkrachting van een gemeenschappelijke vriendin in de toiletten van een discotheek van de befaamde Overpoort. Eén van de beklaagden filmde de feiten en verspreidde de beelden achteraf onder vrienden. Het slachtoffer werd door de feiten bovendien besmet met een soa.

Het 19-jarige slachtoffer was dronken op het moment van de feiten en dus niet in staat om toestemming te geven. Zoals eerder vermeld zou dus 40% van de ondervraagde mannen vinden dat er hier geen sprake zou zijn van toestemming. Een geluk dat zowel ons strafwetboek als de rechter in casu deze redenering niet volgen. De daders verklaarden beide dat het slachtoffer haar toestemming had gegeven, maar de rechter oordeelde dat dit onmogelijk was in haar staat en achtte de feiten dus als bewezen.

De rechter heeft – terecht – benadrukt dat het om zeer zware feiten gaat. Hij sprak van een ‘ernstig verstoord waarden- en normbesef’. Toch kan men deze redenering niet echt terugvinden in zijn strafmaat.

In casu kon de rechter een gevangenisstraf opleggen van minimaal 1 maand en maximaal 5 jaar. Een van de daders werd veroordeeld tot een celstraf van 16 maanden met uitstel. Zijn vriend, die de feiten had gefilmd, werd veroordeeld tot 20 maanden met uitstel. Vervolgens heeft de rechter ook enkele bijkomende straffen opgelegd. Beide daders zijn voor een periode van 5 jaar uit hun rechten ontzet en ze moeten een morele schadevergoeding van 5.000 euro betalen aan het slachtoffer.

Bij het bepalen van de strafmaat hield de rechter rekening met enkele verzachtende omstandigheden, namelijk hun blanco strafblad, hun jonge leeftijd en hun job bij de post. De rechter oordeelde bovendien dat er geen sprake was van een criminele ingesteldheid was. Dit is waar het probleem zit volgens mij. De rechter heeft niets verkeerd gedaan door het aannemen van verzachtende omstandigheden. Het staat de rechter vrij om de aard van de verzachtende omstandigheden te bepalen. Ik geloof echter dat de uitgesproken strafmaat niet in verhouding staat met de aangehaalde verzachtende omstandigheden.

De rechter kon een gevangenisstraf van maximum 5 jaar opleggen. Zelfs indien de rechter de vordering van het

parket – namelijk respectievelijk 30 en 36 maanden effectieve opsluiting – zouden de mannen minder hebben gekregen dan het maximum. Dit geeft het gevoel dat de jonge leeftijd en het blanco strafblad van de daders belangrijker zijn dan het trauma van het jonge slachtoffer. Is dit het signaal die ons rechtsstelsel wil geven? Men kan niet verwachten dat vrouwen zich beschermd voelen door onze justitie indien de rechter feiten beoordeeld als ‘zeer zwaar’ en ze dan zo licht sanctioneert. Als dit al de sanctie is voor een zware verkrachting door daders met een ‘ernstig verstoord waardenbesef’, dan heeft het voor slachtoffers van minder zware feiten al helemaal geen nut om het aan te geven.

De rechter haalde aan dat er geen sprake is van een ‘criminele ingesteldheid’. Als vrouw vraag ik mij dan af vanaf wanneer er wél een criminele ingesteldheid zou bestaan in een verkrachtingszaak? In België ligt de leeftijd voor seksuele meerderjarigheid bij verkrachting op 14 jaar, dus 8 jaar jonger dan de daders op het moment van de feiten. Anno 2020 is een 22-jarige zeker in staat om te begrijpen dat verkrachting onaanvaardbaar is. Men zou dus kunnen zeggen dat de daders wetens en willens deze zware feiten hebben gepleegd. Ze hebben bewust het vertrouwen van hun dronken vriendin misbruikt om haar op deze gruwelijke manier te verkrachten.

De rechter in deze zaak heeft zijn vonnis uitgesproken op een correcte manier en ik ben er zeker van dat hij de beste intenties had. Toch geeft zijn strafmaat weer hoe ons rechtssysteem slachtoffers van verkrachting onvoldoende steunt en beschermt. Een rechter moet roeien met de riemen die de wetgever hem geeft en het is een feit dat de wetgeving rond verkrachting verbeterd kan worden. Men moet echter ook kunnen toegeven dat de rechter hier een zwaardere én effectieve straf had kunnen geven, maar het niet heeft gedaan.

CONCLUSIE

Er moeten veel veranderingen komen om geweld tegen vrouwen beter te voorkomen, niet enkel binnen de rechtbank. Dit wil echter niet zeggen dat we niet moeten kijken naar het gedrag van onze magistraten. Het is onmiskenbaar dat de huidige bestraffing voor seksuele misdrijven

veel te laag liggen, en dit ligt niet alleen aan de correctionalisering van zulke feiten. Door deze feiten onvoldoende hard te bestraffen, schaadt men enkel het vertrouwen van mensen in ons rechtssysteem. Waarom zouden slachtoffers hun verkrachting zelfs nog aangeven aan als hun verkrachters hoogstwaarschijnlijk toch niet deftig gesanctioneerd worden?

Het wordt tijd dat men bij de bestraffing van dergelijke feiten de slachtoffers voor de daders gaat plaatsen. Wie zijn billen brandt, moet op de blaren zitten. Een betere en strengere bestraffing van seksuele misdrijven is een cruciale stap om deze te voorkomen.

Mag het wat warmer?

MAXIME DE MAEYER

LID VAN HET OGB SCHRIJVEND IN EIGEN NAAM

Van Moermansk tot Vladivostok, de klimaatopwarming opent nieuwe opportuniteiten voor Rusland in de noordelijke zeeroute.

Het is het jaar 1878, de bemanning van de SS Vega zit binnen te keuvelen, wanneer hun schip plots begint te schommelen. Alle hens aan dek! Na 11 maanden vast te zitten in het zee-ijs ergens boven het desolate Sibirië komt de Zweedse ontdekkingsreiziger Erik Nordenskiöld eindelijk vrij en kan hij zijn tocht verderzetten. Een lockdown avant la lettre, bij pooltemperaturen. Het gaat hier om de eerste geslaagde poging om de noordelijke zeeroute rondom Rusland af te varen. Een zeeroute die slechts enkele maanden per jaar ijsvrij is. Hier is de laatste decennia verandering in aan het komen door de opwarming van de aarde. Daarenboven zijn er de afgelopen decennia enorme voorraden aardgas ontdekt op het langs deze route gelegen schiereiland Yamal. Rusland ziet zijn kansen, een Chinees-Russisch bondgenootschap wordt gesmeed en Washington staat aan de zijlijn.

Afgelopen winter hebben 3 Russische aardgastankers voor het eerst in deze periode van het jaar een succesvolle trip gemaakt langs deze noordelijke route. De tocht was niet alleen veilig verlopen, maar ook nog eens

winstgevend door de toename van Aziatische economische activiteit. De schepen vervoerden LNG (liquified natural gas) tussen de Chinese haven Jiangsu en het Russische Sabetta op het schiereiland Yamal in opdracht van het bedrijf Novatek, de grootste onafhankelijke aardgasproducent van Rusland. Deze verscheping geeft duidelijk aan dat het voor het Kremlin menens is wat betreft de ontwikkeling van deze handelsroute in de 21e eeuw.

Sinds jaar en dag is het de droom van Moskou om een commercieel haalbare noordpoolroute uit te bouwen om het Verre Oosten te bereiken. Deze noordelijke zeeroute strekt van de Beringstraat tussen Alaska en Rusland tot de Barentszee boven Scandinavië en bevindt zich volledig in Russische territoriale wateren. Elk schip dat er passeert moet toestemming krijgen van de Russische autoriteiten, krijgt begeleiding van ijsbrekers en moet een taks betalen. Wordt deze route op termijn een geschikte weg naar het oosten, dan zijn de opportuniteiten ongezien. Een containerschip dat van Duitsland naar Zuid-Korea vaart via de conventionele route langs het Suezkanaal doet daar ongeveer 34 dagen over, langs de noordelijke route slechts 23. Dat kan tot een aanzienlijke vermindering in kosten leiden, maar ook een disruptieve verandering in de scheepvaartindustrie teweegbrengen.

Vandaag is dit nog verre van de realiteit. De route telt ook zijn gebreken: onvoorspelbare ijscondities, nood aan dure gespecialiseerde schepen, hoge verzekeringskosten en onvoldoende ondersteunende infrastructuur langs de desolate Russische noordkust. Hoewel versterkte schepen en een warmer klimaat de route nu het hele jaar door bevaarbaar maken, is deze voorlopig nog geen competitief alternatief voor de zuidelijke route langs het Suezkanaal, althans niet voor cargo schepen. Met fossiele brandstoffen zou het al eens een stuk beter voor de wind kunnen varen.

President Vladimir Poetin ziet het groot. Het schiereiland Yamal zou tegen 2030 de wereld van 70 miljoen ton LNG kunnen voorzien. Dat is net niet zoveel als Qatar, de huidige exporteur. Novatek is volop bezig met de ontginning van aardgas en het uitbouwen van infrastructuur op Yamal en geniet genereuze belastingvoordelen van Poetin. Ondertussen heeft Novatek ook al een vloot van 15 tankers die door ijs van tot wel 2 meter dik kunnen klieven. Het plan is om strategische transport knooppunten in Moermansk in het oosten en op Kamtsjatka in het zuiden verder uit te bouwen. Die knooppunten bevinden zich op een vierde van de afstand tussen het Midden-Oosten en de Europese en Aziatische markten. Van hieruit kunnen ze de Europese en steeds groeiende Aziatische markt bedienen.

Naast Rusland is China de grootste speler in de regio. In de eerste plaats heeft Cosco (Chinese Ocean Shipping Company) de afgelopen jaren al vele vrachtschepen langs de Arctische route gestuurd en plant dit meer te doen. Daarnaast heeft de Chinese overheid al massaal geld gepompt in de Russische infrastructuur en ontginnings initiatieven langs zijn noordelijke kust. Dit was cruciaal voor het aardgasproject op Yamal en verzekerde China van een extra toevoer voor zijn steeds groeiende nood aan aardgas. Verder hebben enkele Chinese bedrijven al aangeboden havens te bouwen in Zweden en Rusland. China is herkenbaar zijn ambitieuze zelf. Het bondgenootschap dat met Rusland in de regio wordt gesmeed is een zoveelste tak van China's Nieuwe Zijderoute. Voor Rusland is de inzet groter. Rusland zijn op fossiele brandstoffen gebaseerde economie is afhankelijk van deze nieuwe route. Bovendien heeft Rusland de Chinese investeringen nodig, zeker na de opgelegde sancties van de VS voor de annexatie van de Krim in 2014. Beiden hebben ze dus veel te winnen bij deze deal en alleen samen kunnen ze de competitie aan met het westen in de regio.

Deze toenemende samenwerking van Rusland en China speelt zich af te midden van toenemende rivaliteiten tussen China en het westen zowel op economisch als politiek vlak. Het westen en Washington hebben te lang hun kop in het zand gestoken. Indien ze niet snel hun aanwezigheid in de regio verhogen en samenwerking op een internationaal niveau verhogen, riskeren ze hun vat op de regio volledig te verliezen. Met als gevolg dat Rusland en China hun invloedssfeer nog verder zal groeien.

Afgelopen jaar passeerde er 32 miljoen ton vracht door de noordelijke zeeroute. Dat is nog steeds verwaarloosbaar met de ongeveer 1.2 miljard ton vracht die jaarlijks het Suezkanaal doorvaart. Een alternatief voor vrachtschepen is het voorlopig nog lang niet. Nochtans kunnen enkele wendingen hier altijd verandering in brengen. Door de corona pandemie is de vraag naar consumentenproducten sterk toegenomen en zo ook de kost van slooptransport tussen China en Europa. Het Suez kanaal is steeds vaker overbelast en wachtrijen nemen toe. Dan is er nog altijd de kans op een oorlog die ontketent in de onstabiele regio die het Midden Oosten is. Al deze factoren zouden de belangstelling voor de steeds verder dooiende noordelijke route kunnen vergroten. Tegen dat het zo ver is, staan Rusland en China klaar om er de plak te zwaaien.

Dat de barre en desolate route waar ontdekkingsreiziger Erik Nordenskiöld in 1878 was vastgelopen ooit een omstreden onderwerp zou zijn van internationale politiek had hij wellicht niet meteen voorzien. Wel zou hij diep betreurd zijn, wetende dat de druk op het conserveren van de noordpool met al zijn unieke fauna en flora, nog nooit tevoren zo hoog is geweest.

Composition du Bureau des Étudiants 2020-2021 – Samenstelling van het Bureau 2020-2021

Président – Voorzitter : Matthieu Coget

Vice-présidents – Ondervoorzitters : Bruno Terlinden & Jakob Deleu

Relations externes – Externe Betrekkingen : Alexis de Schoutheete

Relations internes – Interne Betrekkingen : Charles Groffils

Formation – Vorming : Jeanne Godin

Public Relations : Laura Verbeken

Rédaction – Redactie : Gheerkin Vanhaverbeke

Avertissement – Mededeling

Les articles publiés dans ce Contact ont été rédigés dans le cadre d'exercices de journalisme. Les articles n'engagent que leurs auteurs. En aucun cas, la responsabilité de la Conférence Olivaint de Belgique *asbl* ne pourra être invoquée.

De artikels die in deze Contact zijn gepubliceerd, werden geschreven in het kader van oefeningen in de journalistiek. De auteurs dragen de verantwoordelijkheid van hun artikels. In geen geval kan de verantwoordelijkheid van het Olivaint-Genootschap van België vzw ingeroepen worden.

Mécénat & Sponsoring – Mecenaat & Sponsoring

En tant que centre interuniversitaire pour l'éducation politique des étudiants, y compris le sens civique et le service à la communauté, la COB bénéficie du Soutien de ;

Als interuniversitair centrum voor de politieke vorming van studenten in o.a. burgerzin en dienst aan de gemeenschap, wordt het OGB gesteund door ;

